

**Община Хасково и РИМ Хасково днес разказваме
неразказаната история на първия голям дарител на
Хасково**

Събота, 29 Октомври 2022

Община Хасково и РИМ Хасково днес разказваме неразказаната история на Яни Христордов в поредицата „Будителите на Хасково“

Първият голям дарител на Хасково

ДА ДАРИШ СПЕЧЕЛЕНОТО, ЗА ДА НЕ БЪДЕШ ЗАБРАВЕН

Сред ярките представители на новото следосвобожденско сарафско-банкерско поколение се нареждал и Яни Христордов. Дошъл като учител от гр. Пещера, той се установил в Хасково в края на XIX в. Не след дълго време се оженил за Петрула, една от дъщерите на богатия хасковски лихвар Коста Джартов. От брака им се родили три деца Коста /Кочо/, Христо и Еленка. Яни Христордов поел търговските дела на тъста си, разширил търговията и банкерството и сам станал един от най-богатите хасковски граждани. В семейството обаче едно след друго се заредили черни дни. Най-напред се случила смъртта на първородния син – Кочо, студент в Анверс, последвана от смъртта на майка му. След това туберкулозата покосила последователно другите му две деца Христо и Еленка. От втория си брак с Минка Д. Гьозумова в началото на XX в., Яни Христордов нямал деца, затова двамата решили да завещаят всичко, което притежават на града.

В края на живота си, банкерът дарил красивата си къща във възрожденски стил, издигната на ул. „Главна“ /дн. ул. „Цар Освободител/ за училище, познато сред тогавашните хасковци като „училище-къща Яни Христордов“. По-късно, когато общинският съвет приема официално завещанието му, училището става известно като „Кирковото училище“, на името на даскала, преподавал в него.

След смъртта на Яни Христордов през 1926 г. Хасковският общински съвет приел изпратеното от нотариата завещание. С него банкерът дарявал къщата си с всичките пристройки и дворно място на съпругата си, с изричното заявяване, след нейната смърт тези имоти да преминат в собственост на общината. Волята на дарителя била: Общината да уреди фонд на името на Коста Джартов и Вела Джартова /родителите на първата му съпруга/ и от тази къща да се направи едно старопиталище на тяхно име, където „да прекарват старините си останалите без подкрепа и негодни за работа старци“. Освен този имот, Яни Христордов завещал на града и двуетажна постройка с два дюкяна в долния етаж, находяща се в градската чаршия, с условие след смъртта на жена му, приходите да се използват за разноски и обзавеждане на старопиталището, което ще се създаде в първия имот. Завещанието още гласяло: „С получените наеми да се образува фонд „Кочо, Христо и Еленка Я. Христордови“, сумите, от които да се използват за лекуване на болни от туберкулоза хасковски граждани и „да се изпращат в санаториуми и курорти“. И още едно желание имал дарителят – ликът му да бъде поставен „в естествена величина на видно място в общинското управление за сметка на общината“.

Завещанието на Яни Христордов в полза на общината го прави първият голям дарител на Хасково в неговата нова история.

Автор: д-р Веселина Узунова

Гл. уредник в РИМ Хасково и автор на книгата

„Неразказаните истории на хасковските търговци и индустриалци“

снимка: РИМ Хасково